

Yttrande

Naturvårdsverkets rapport Uppdrag att föreslå genomförande av artikel 22 om bioavfall Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG i den svenska lagstiftningen (diarienummer M2021/01629)

Svenska kyrkans yttrande

Svenska kyrkan *tillstyrker* huvuddelen av rapportens förslag och välkomnar det övergripande syftet att gå från avfall till resurs. Svenska kyrkan vill påtala ett par situationer där förslagen riskerar att motverka det övergripande syftet, samt lyfta behov av förtydligade definitioner.

Svenska kyrkan *välkomnar* på ett generellt plan förslaget att livsmedels- och köksavfall ska hanteras skilt från biologiskt nedbrytbart trädgårds- och parkavfall. Svenska kyrkan anser dock att det även fortsatt ska vara tillåtet att i mindre kökskomposter på platsen där avfallet uppkom, tillsätta visst trädgårdsavfall i stället för exempelvis köpt kompostströ, som dessutom ofta innehåller torv.

Svenska kyrkan *noterar* att kravet på att lämna trädgårds- och parkavfall till kommunala insamlingsplatser innebär att mindre kyrkogårdar inte kan fortsätta transportera detta avfall till en större central kompost i församlingen/pastoratet och att detta begränsar möjligheten till produktion av kompost för användning i den egna verksamheten. Det är oklart om grunderna för dispens från kommunal insamling som föreslås i rapporten kan anses vara tillämpliga i detta fall. Många kyrkogårdsförvaltningar lämnar dock redan idag trädgårds- och parkavfall på kommunala återvinningscentraler, varför konsekvenserna av författningsändringarna bedöms bli måttliga.

Särskilda synpunkter

Klassificering, avfallshantering av och ansvar för blomsterarrangemang

Svenska kyrkan vill särskilt *lyfta* behovet av förtydligande av hur blomsterarrangemang vid exempelvis begravningar ska betraktas i förhållande till definitioner i avfallslagstiftningen samt vilka konsekvenser detta får för vem som ska anses ansvara för avfallshanteringen och för vilken avfallsbehandling som ska anses vara korrekt.

- Med ”ursprunglig avfallsproducent” avses enligt 15 kap. 4 § miljöbalken den som ger upphov till avfall. Den ursprungliga avfallsproducenten har enligt 11 § samma kapitel ansvar för att avfallet genomgår en fullständig behandling. Enligt förslagen författningsändring av avfallsförordningen (2020:614) 3 kap. 1 b § har den ursprungliga avfallsproducenten ansvaret för att bioavfall materialåtervinns. Blomsterhandlare säljer blomsterarrangemang till begravningsgäster, ibland via avtal med begravningsbyråer. Enligt begravningslagen (1990:1144) bestämmer gravrättsinnehavaren bland annat över gravplatsens utsmyckning i form av blomsterarrangemang. Initiativet till blomsterarrangemang och rätten att förfoga över dessa vilar därför på gravrättsinnehavaren. Kyrkogårdsförvaltningen har inte rätt att samla in blomsterarrangemangen från graven om inte gravrättsinnehavaren har tecknat skötselavtal med församlingen. Däremot är

det vanligt förekommande att gravrättsinnehavarna lägger blomsterarrangemangen till kyrkogårdsförvaltningens avfallsinsamling, eller att blomsterarrangemangen samlas på en särskild plats på kyrkogården. Förtydligande behövs beträffande ansvarsfördelningen för hantering av detta avfall.

- Blomsterarrangemang vid exempelvis begravningar skiljer sig från avfall som normalt uppkommer vid grönyteskötsel i parker och trädgårdar, i så måtto att blomsterarrangemangen ofta är behandlade med kemiska växtskyddsmedel. Kemikalieinspektionen menar att växtskyddsmedel från exempelvis snittblommor kan finnas kvar länge i komposten och att det därför kan vara bra att undvika att kompostera sådana blommor¹. Blomsterarrangemangen är dessutom ofta sammansatta med biologiskt icke-nedbrytbara material såsom plast och metall på ett sätt som försvårar separering av materialen. Naturvårdsverket påpekar i sin rapport att en uttrycklig definition av trädgårds- och parkavfall saknas, men hänvisar till exemplen löv, gräs och trädklippning i ändringsdirektivet (EU) 2018/851. Svenska kyrkan anser att förtydligande behövs angående vilken avfallsklassning blomsterarrangemang vid begravningar ska ha och därmed vilken typ av avfallsbehandling som kan anses juridiskt korrekt.

Definitionen av yrkesmässig hantering av avfall kopplad till anmälningsplikt

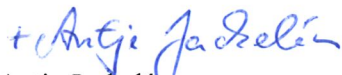
Svenska kyrkan vill också *lyfta* behovet av förtydligande av definitionen av ”yrkesmässig avfallshantering” och huruvida huvudmän för begravningsverksamhet i detta avseende bedöms bedriva anmälningspliktig yrkesmässig avfallshantering. Med nuvarande lagstiftning har endast ett fåtal huvudmän för begravningsverksamhet komposter som är anmälningspliktiga på grund av att den årligt tillförda mängden biologiskt avfall överstiger 50 ton. Den föreslagna ändringen i miljöprövningsförordningen (2013:251) 29 kap. 31 § 2 innebär att denna gräns för anmälningsplikt tas bort, men att anmälningsplikten endast kommer att gälla yrkesmässig hantering av avfall. Om begravningshuvudmännens kompostering bedöms vara icke-yrkesmässig avfallshantering skulle det innebära att inga av deras komposter längre är anmälningspliktiga. Om det däremot skulle bedömas utgöra yrkesmässig avfallshantering skulle samtliga komposter vid kyrkogårdar bli anmälningspliktiga. Det är viktigt att det är tydligt för huvudmännen för begravningsverksamhet vilka regler som gäller och då är en tydlig definition av ”yrkesmässig avfallshantering” central. Detta är otydligt i författningskommentarerna respektive konsekvensbeskrivningarna. Texten i kapitel 8 om konsekvensbeskrivning för offentlig och privat parkförvaltning inklusive kyrkor är tvetydig. Å ena sidan anges att förslagen inte innebär någon ändring, å andra sidan att kompostering på plats – så länge den inte är yrkesmässig – inte är anmälningspliktig. I motsvarande konsekvensbeskrivning för besöksnäringen menar Naturvårdsverket att kompostering av trädgårds- och parkavfall från grönytor för rekreation och fritid, på exempelvis golfklubbar, nöjesfält och kursgårdar, inte ska bedömas som anmälningspliktig eftersom ”hanteringen som genomförs av denna typ av aktörer bedöms generellt inte kunna betraktas som en yrkesmässig hantering av avfall.” Svenska kyrkan vill se ett förtydligande avseende huruvida kompostering av trädgårds- och parkavfall vid kyrkogårdar anses utgöra icke-anmälningspliktig icke-yrkesmässig hantering av avfall.

---

¹ [Växtskyddsmedel - Kemikalieinspektionen](#)

Uppsala 2 december 2021

På kyrkostyrelsens vägnar

Antje Jackelén
Ärkebiskop, ordförande

Karin Sarja
Avdelningschef